ЗМІСТ

Трудові спори в Україні та їх вирішення. Актуальне законодавство та судова практика

Подивитись анотацію та купити на **jurkniga.ua**

Анотація

Зміст збірника подано з урахуванням останніх змін до чинного законодавства України.

Також читачам пропонуються матеріали довідкового та методичного характеру.

ВСТУП

В самому загальному вигляді трудові спори можуть бути визначені як **неврегульовані** внаслідок безпосередніх переговорів **розбіжності** між працівником (колективом працівників) і роботодавцем з приводу застосування норм трудового законодавства, а також встановлення нових або зміни існуючих умов праці.

Сучасна правова наука **класифікує** трудові спори за суб'єктами, змістом, характером і порядком розгляду (тобто підвідомчості).

Відповідно за суб'єктами виділяють **індивідуальні** та **колективні** трудові спори.

При цьому суб'єктами індивідуальних трудових спорів є завжди **працівник і роботодавець**. З суб'єктами колективних трудових спорів все складніше, тут спостерігається така градація:

на виробничому рівні – наймані працівники (окремі категорії найманих працівників) підприємства, установи, організації чи їх структурні підрозділи або профспілкова й інша уповноважена найманими працівниками організація та власник підприємства або уповноважений ним орган чи представник;

на галузевому, територіальних рівнях – наймані працівники підприємств, установ, організацій однієї або декількох галузей (професій), або адміністративно-територіальних одиниць чи профспілки, їх об'єднання або інші уповноважені цими найманими працівниками органи та власники, об'єднання власників або уповноважені ними органи чи представники;

на національному рівні – наймані працівники однієї або декількох галузей (професій) чи профспілки або їх об'єднання чи інші уповноважені найманими працівниками органи та власники, об'єднання власників або уповноважені ними органи (представники) на території більшості адміністративно-територіальних одиниць України.

Індивідуальні трудові спори вирішуютьс у порядку, що визначається главою XV Кодексу законів про працю України.

За своєю **підвідомчостю** індивідуальні трудові спори можна об'єднати у три групи, за порядком їх вирішення:

Загальний порядок, відповідно до якого трудовий спір послідовно розглядається в комісіях з трудових спорів (КТС) і в суді (ст. 221 КЗпП). Розгляд одних спорів може закінчитися в комісії, якщо сторони не оскаржать її рішення і спір не буде перенесено до суду. В інших випадках кожна зі сторін має право звернутися до суду у зв'язку з незгодою з рішенням КТС. При цьому слід нагадати, що Конституцією України передбачені права кожного громадянина звертатися безпосередньо до суду за захистом порушеного права. Саме тому працівник має право вибору органу, куди йому можна звертатися за захистом порушених трудових прав: у комісію з трудових спорів чи безпосередньо до суду, без розгляду у КТС.

Судовий порядок, коли трудовий спір не підвідомчий КТС, а із початку має безпосередньо розглядатися судом (статті 55,124 Конституції, ст. 232 КЗнП).

Особливий порядок, яким передбачені особливості розгляду трудових спорів окремих категорій працівників (суддів, прокурорсько-слідчих працівників, а також працівників навчальних, наукових та інших установ прокуратури, які мають класні чини) (ст. 222 КЗпП).

Що стосується вирішення колективних трудових спорів, то у відповідності до ст. 2 Закону України «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)» від 3 березня 1998 р. колективний трудовий спір (конфлікт) — це розбіжності, що виникли між сторонами соціально-трудових відносин, щодо:

встановлення нових або зміни існуючих соціально-економічних умов праці та виробничого побуту;

укладання чи зміни колективного договору, угоди;

виконання колективного договору, угоди або окремих їх положень;

невиконання вимог законодавства про працю.

Колективні трудові спори вирішуються за допомогою **примирювальних процедур**, які охоплюють розгляд його примирювальною комісією і (або) трудовим арбітражем. У примирювальних процедурах можуть брати участь незалежні посередники і Національна служба посередництва і примирення. У випадку, коли примирювальні процедури не привели до вирішення колективного трудового спору, працівники можуть вдатися до **страйку**. Відповідно до ст. 44 Конституції України, ті, хто працюють, **мають право** на страйк для захисту своїх економічних і соціальних інтересів. Порядок здійснення права на страйк встановлено Законом України «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)». Страйк може бути розпочато, якщо примирювальні процедури не сприяли вирішенню колективного трудового спору (конфлікту) або власник чи уповноважений ним орган (представник) ухиляється від примирювальних процедур або не виконує угоди, досягнутої в ході вирішення колективного трудового спору (конфлікту).

Згідно зі ст. 17 Закону, страйк — це тимчасове колективне добровільне припинення роботи працівниками (невихід на роботу, невиконання своїх трудових обов’язків) підприємства, установи, організації (структурного підрозділу) з метою вирішення колективного трудового спору (конфлікту).

Страйк застосовується як **крайній засіб** (коли всі інші можливості вичерпано) вирішення колективного трудового спору (конфлікту) у зв’язку з відмовою власника чи уповноваженого ним органу (представника) задовольнити вимоги найманих працівників або уповноваженого ними органу, профспілки, об’єднання профспілок чи уповноваженого нею (ними) органу.

До уваги читатчів пропонуємо основні нормативні акти, які регулюють питання вирішення трудових спорів в Україні, а також актуальну судову практику з вказаних питань.

Це видання становить інтерес до здобувачів вищої юридичної та економічної освіти, їх викладачів, практикуючих правників, службовців державних органів, органів місцевого самоврядування, працівників профспілкових організацій та об’єднань роботодавців, широкого загалу найманих працівників та роботодавців.

ЗМІСТ

ВСТУП.....3

ОСНОВНІ НОРМАТИВНІ АКТИ.....5

КОНСТИТУЦІЯ УКРАЇНИ (В И Т Я Г).....5

КОДЕКС ЗАКОНІВ ПРО ПРАЦЮ УКРАЇНИ (В И Т Я Г).....8

ЗАКОН УКРАЇНИ «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)» 28

ЗАКОН УКРАЇНИ «Про соціальний діалог в Україні» 44

РОЗ'ЯСНЕННЯ МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ від 11.01.2011 Колективні трудові спори. Страйк, як спосіб вирішення колективного трудового спору (конфлікту) 59

НАКАЗ НАЦІОНАЛЬНОЇ СЛУЖБИ ПОСЕРЕДНИЦТВА І ПРИМИРЕННЯ 25.03.2014 № 21 «Про затвердження Положення про порядок реєстрації Національною службою посередництва і примирення висунутих найманими працівниками, профспілкою вимог та колективних трудових спорів (конфліктів)».....65

НАКАЗ НАЦІОНАЛЬНОЇ СЛУЖБИ ПОСЕРЕДНИЦТВА І ПРИМИРЕННЯ 08.09.2005 № 97 «Про затвердження Положення про порядок підготовки і прийняття рішення Національної служби посередництва і примирення по суті колективного трудового спору (конфлікту) у разі звернення сторін колективного трудового спору (конфлікту) по сприяння у його вирішенні» 82

НАКАЗ НАЦІОНАЛЬНОЇ СЛУЖБА ПОСЕРЕДНИЦТВА І ПРИМИРЕННЯ № 92 від 24.04.2001 «Про затвердження Положення про порядок проведення примирних процедур по вирішенню колективних трудових спорів (конфліктів)».....88

МІЖНАРОДНЕ ЗАКОНОДАВСТВО, ЩО ЗАСТОСОВУЄТЬСЯ В УКРАЇНІ 141

ЄВРОПЕЙСЬКА СОЦІАЛЬНА ХАРТІЯ (переглянута) 141

Конвенція МОП № 158 про припинення трудових відносин з ініціативи роботодавця 1982 року 168

Конвенція про захист прав представників працівників на підприємстві та можливості, що їм надаються № 135 176

Конвенція МОП № 154 про сприяння колективним переговорам 1981 року 180

КОНВЕНЦІЯ про захист прав людини і основоположних свобод 185

ПРАКТИКА НСПП У ВИРІШЕННІ КОЛЕКТИВНИХ ТРУДОВИХ СПОРІВ 203

АКТУАЛЬНА СУДОВА ПРАКТИКА ВЕРХОВНОГО СУДУ У ТРУДОВИХ СПОРАХ 214

РІШЕННЯ ЄСПЛ СТОСОВНО ТРУДОВИХ ПИТАНЬ 415

Книги, які можуть вас зацікавити

Початок кримінального провадження: поради адвоката

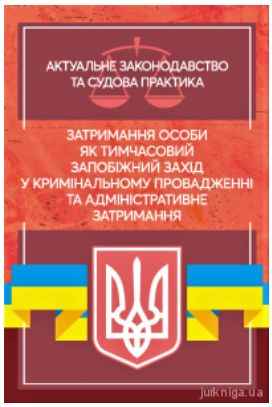

Затримання особи як тимчасовий запобіжний захід у кримінальному провадженні та адміністративне затримання. Актуальне законодавство та судова практика

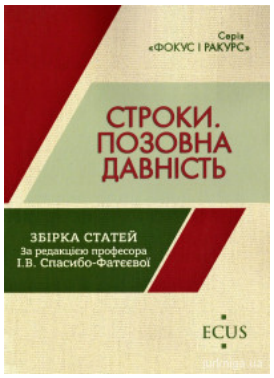

Строки. Позовна давність. Збірка статей

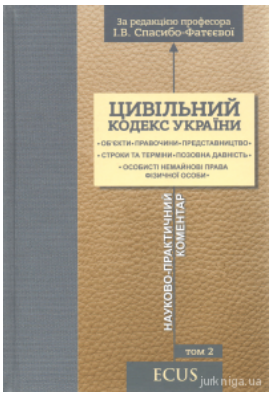

Цивільний кодекс України. Науково-практичний коментар. Том 2. Об'єкти. Правочини. Представництво. Строки та терміни. Позовна давність. Особисті...

Закон України “Про безоплатну правову допомогу”

ПДР України 2024 з коментарями

Перейти до галузі права
Цивільне право та процес

ЮРКНИГА
від теорії до практики

Перейти на сайт →